

ÖB anförande i samband Svenska Finlandsfrivilligas Minnesförenings högtidssammankomst

Försvarsministern, ärade veteraner, mina damer och herrar.

Inledning

Det är en stor ära för mig och Ann att idag få närvara vid denna högtidssammankomst. Den manifesterar på ett mycket påtagligt och handfast sätt de nära banden mellan Sverige och Finland.

Som vi alla vet bygger dessa band på en lång gemensam historia, en kulturell närhet, många mänskliga kontakter och vänskaper mellan våra två länder. Som ett exempel kan jag nämna att Döbeln var grundare av Norra Skånska Regementet, där jag inledde min militära bana.

Jag har någon gång läst ” Historia är någonting som aldrig hänt, skrivet av de som aldrig var där”.

Ni har alla varit där. Ni har en historia att berätta och det har definitivt hänt, det som ni kan berätta.

Vi är alla här för att uppmärksamma de svenska soldater och lottor som är här idag och för att hedra alla de som offrat livet, sin hälsa och gett sitt engagemang för Finlands barn och framtid.

Det svenska engagemanget för Finlands sak var stort och omfattande med såväl materiellt som ekonomiskt bidrag. Men det största bidraget stod ni för, finlandsfrivilliga. Det personliga mod ni alla visat, genom att för en större sak riskera sitt liv, är jag mycket ödmjuk inför.

Er frivillighet lever kvar i den svenska historien som något vi alla idag finner berättigad anledning att vara stolta över.

Ni är också en del av en gemenskap som omfattar över 100.000 utlandsveteraner där även jag personligen ingår.

Veteranverksamheten idag

Försvarmakten har sedan 2010 utvecklat sitt arbete med, och för, alla svenska veteraner. Vi har idag stöd av ett lagstadgat uppföljningsansvar. Det är bra och innebär att våra folkvalda ger sitt stöd för denna personalgrupp.

Sedan 5 år finns en veteranadministration inrättad i Försvarmakten. Tillsammans med lokal personal vid respektive förband följer dessa upp utlandsveteraner och arbetar med stöd till veteraner och anhöriga.

Tillsammans med andra myndigheter som sänder personal till utlandet hedrar Försvarmakten alla sina veteraner den 29 maj, veterandagen, som nu även finns i Sveriges officiella kalender och har statsceremoniell status.

För veteraner och anhöriga som behöver stöd till följd av sina insatser finns personal både centralt och lokalt i Försvarmakten. Utöver detta arbetar vi med de ideella organisationerna; Sveriges veteranförbund Fredsbaskrarna, Invidzonen, Sveriges militära kamratföreningars riksförbund och Svenska soldathemsförbundet.

Veteraner är enligt min bestämda uppfattning ingen belastning för samhället - det är en tillgång, och vi arbetar aktivt med att få bort eventuella fördomar. Jag har personligen ett djupt engagemang i veteranarbetet och känner en inte obetydlig stolthet för att det under min tid som ÖB tagit så många steg framåt.

Vår syn på Ryssland

Ni deltog alla i försvaret av Finlands frihet att själva välja sin framtid och så blev det. Men världen är i ständig förändring. Omvärlden förändras i en allt snabbare takt, så även i vår närhet med ett påtagligt förändrat Ryssland.

Ryssland fortsätter att målmedvetet stärka sin militära förmåga genom ökad övningsverksamhet och materielltillförsel. Försvarsutgifter prioriteras mycket högt, trots sanktioner och låga oljepriser.

Ryskt politiskt agerande visar att tröskeln att använda militära medel har sänkts. Det strategiska målet – att uppnå och hävda rysk stormaktsstatus – söker man uppnå genom att flexibelt och opportunistiskt testa gränser och stegvis flytta fram positionerna.

Vi ser en ökad politisk polarisering mellan Ryssland och västländerna, där klimatet i hög grad bestäms av president Putins konfrontatoriska retorik.

Det ryska tänkandet om krigföring omsätts nu i det taktiska agerandet. Vi har sett det vid den illegala annekteringen av Krim och det pågår i östra Ukraina. Det handlar om att utnyttja motståndarens svagheter, och skapa oklara beslutssituationer, genom att röra sig i gråzoner mellan krig och fred, civilt och militärt.

Att utveckla motståndskraften mot sådant agerande är därför en utmaning inte bara för Försvarsmakten, utan för regering och en rad andra myndigheter. Här har vi en tydlig hemläxa att göra.

Det ställer krav på samordning och förmåga till samverkan mellan alla samhällsfunktioner inklusive Försvarsmakten. Sådan samverkan krävs även på internationell nivå, mellan länder och inom internationella institutioner och samarbetsfora.

Fördjupat militärt samarbete Sverige-Finland

Ett exempel på samarbete mellan länder jag särskilt vill beröra en dag som denna, är det svensk-finska samarbetet. Den rapport som jag och min kollega från Finland presenterade i början av året mottogs positivt på den politiska nivån. Vi kan nu gå vidare och djupare i samarbetet.

Det är en synnerligen rik flora av samarbetsmöjligheter som vi har identifierat. Avsevärda vinster för både den svenska och finska försvarsförmågan ligger inom räckhåll.

Det är glädjande att man på politisk nivå öppnar för möjligheten att i framtiden även kunna samarbeta under kriser. Det skapar en handlingsfrihet och en tröskelhöjande effekt. Genom samarbetet skickas en signal till omvärlden att Finland och Sverige gemensamt tar sitt ansvar för säkerheten i regionen.

Här gör vi gemensam sak!

Avslutning

Låt mig avslutningsvis återkoppla till min inledning.

Jag är i full förvissning om att det finns en historia, att den kan beskrivas av de som var där, att det har hänt kan ingen betvivla. Här finns vittnesbörd om detta.

Försvarsminister Juho Niukkanen skriver i sin bok "Försvarsminister under vinterkriget"

"Jag tror fullt och fast att lika säkert som vår armés prestationer och hela vårt folks hjältemodiga kamp under vinterkriget skall bevara sin glans genom tiderna, kommer historien att visa att detta krig och de tunga offer det krävde inte var förgäves."

Historien har bevisat detta.

Tack för Ert mod och offervilja för framtida generationer!